

Slovenski dom

Štev. 151.

V Ljubljani, v torek, 7. julija 1942-XX.

Leto VII.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Spopadi oklepnih in topniških skupin na egiptovskem bojišču

Vojno poročilo št. 769: Letalski napadi na egiptovska pristanišča — Nemška pojasnila o značaju bojev pri El Alameinu

Uradno vojno poročilo št. 769 pravi:
Na egiptovskem bojišču delovanje motoriziranih oklepnih skupin ter živahni nastopi nasprotnega topništva. Sunki nasprotnikovih oklepnih oddelkov so bili povsod in takoj odbiti.
Osnovni letalski oddelki so s strojno oboroženo letalstvom ter z zažigalnimi bombami obmetavali oddelke vojske ter vrste vozil. Čeže, da je veliko število avtomobilskih vozil bilo zažganih ali pa hudo poškodovanih. V raznih spopadih je bilo zbitih 12 sovražniških letal.
Enote letalstva so bombardirale pristanišča naprave v Aleksandriji, Suez in Port Saidu.
Zaradi nastopov tega dne se štiri naša letala niso vrnila v oporišče.
Potrjuje se potopitev 5000-tonskega parnika, čigar torpediranje na vzhodnem delu Sredozemskega morja je označilo poprejšnje uradno vojno poročilo.
Pri Lentiniju je neko angleško letalo včeraj

spustilo nekaj bomb, ki niso povzročile žrtv ali škode.
Na Malti so bili uspešni bombniški nastopi naših letal in sicer proti letališču Micabbi. V drugem nastopu so nemški lovi uničili en Spitfire.
Berlin, 7. julija. »Dienst aus Deutschland« objavlja nekatere podrobnosti o novem razdobju boja pri El Alameinu. Po informacijah iz nemških krogov se boj pri Alameinu razvija še vedno ugodno. Odpor britanskih sil se je na bojišču nekoliko okrepil. Po mnenju nemških vojaških krogov so se boji zaradi tega bolj krajeno ustalili. General Auchinleck je vrgel, česar ni moglo prežeti, na fronto vse dosegljive rezerve, ki naj bi ojačile britanski odpor pri El Alameinu. V bojih so sile Osi naletele na spahije, senegalske črne, čete generala de Gaullea, na Novozelance in na čete iz Južne Afrike. Baje so med britansko brambo tudi angleške zasedbene čete

s področja ustja reke Nila in iz pokrajin Srednjega vzhoda. V obrambo je bila nadalje pritegnjena tudi neka indijska divizija.
»Dienst aus Deutschland« razjasnjuje v nadaljnjem protislovju med nemškimi poročili o prodoru pri El Alameinu ter med opisi bitke, ki izvirajo iz britanskih virov, in pravi, da je treba v bojih na prostoru pri El Alameinu, kakor to izhaja iz uradnih nemških obvestil, razlikovati dva ločena utrdbeni sistema. Najprej je tu utrjena postojanka El Alamein sama. Na to utrjeno postojanko se nanaša poročilo o prodoru Osih sil. Od te utrjene postojanke je treba razlikovati drug utrdbeni sestav, ki so ga Angleži zgradili v neposredni okolici postojanke El Alamein, in proti temu drugemu utrdbenemu sestavu so usmerjeni sedaj napadi sil Osi. Ta drugi utrdbeni sestav, ki ga branijo angleške sile, je tudi oporišče, s katerega izhajajo britanski protinapadi, ki pa so bili doslej vsi odbiti.

Vesti 7. julija

»Molččega generala« imenuje vodilni švedski dnevnik »Svenska Dagbladet« vrhovnega poveljnika v Afriki generala Bastica. List poudarja, da je general Bastico sodeloval v vseh italijanskih vojnah, da je pisec številnih vojaških znanstvenih del, pa tudi nekaj zelo cenjenih literarnih knjig.

Bivši predsednik iraške vlade El Kailani je iz Berlina poslal po nemškem radiu Egiptu oklic, v katerem pravi, da mora Egipt zdaj, ko so zmagovite osne vojske začele majati en steber angleške svetovne države, planiti na noge ter začeti boj za osvoboditev vsega arabskega sveta.

Nemški civilni komisar v Luxemburgu je včeraj pregledal 1500 Luxemburžanov, ki so prosili, da bi se s tovariši iz Nemčije lahko borili v Rusiji in v Afriki. Prošnja jim je bila uslišana. 5050 kitajskih letal so sestrelili Japonci v petih letih vojne s Kitajci. Japonsko mornariško letalstvo pa je poleg tega sestrelilo ali na tleh uničilo še 2154 letal. Japonska mornarica je prepeljala več kakor milijon vojakov na celino, poleg tega pa še v prvem spopadu uničila vso kitajsko vojno mornarico, ki je štela 7 križark. Velika stavka je izbruhnila v egiptovski industriji, kakor pravijo poročila, ki so prišla v Carigrad. Zaradi resnega političnega položaja je minister za delo poslal delavstvu ultimatum, da mora v dveh dneh prenehati s stavko, če ne, bo vlada izdala različne stroge ukrepe.

Italijanski državni podtajnik za promet eksc. Marinelli je v spremstvu nemškega ministra za pošto dopotoval z Dunaja v München.

Zanimiv popis o prevozu italijanskih protipodmorniških čolnov na Črno morje prinašajo »Münchener Neueste Nachrichten«. Ker teh čolnov ni bilo mogoče voziti po železnici ali po morju, so jih prepeljavali na posebnih, nalašč za to izdelanih motornih vozilih čez alpska sedla, koder je ležal še sneg. V marsikaterem kraju je bilo treba podreti kako hišo ali zid, da so čolni mogli naprej. Navzlic temu so vozila v štirih dneh premagala razdaljo 700 km. Nato so jih spustili v Donavo ter jih z vlačilci spravili do Črnega morja.

Egiptovska vlada je vložila ugovor pri angleškem poslaniku v Kairu Lamponu in sicer zaradi obsežnih priprav, ki jih je angleška vojska izvedla za razstreljevanje važnih vojaških pristaniških in drugih naprav v Egiptu.

Nemški minister za delo dr. Ley je pred nekaj dnevi dopotoval iz Berlina v Pariz.

V Angliji in Ameriki je vzbudilo precej razburjenja dejstvo, da je francoska vlada znatno ojačila svojo vojsko v severni Afriki.

Mehikanski poslanik pri francoski vladi general Aguilar je odstopil, ker so francoske oblasti dale internirati nekega bivšega španskega rdečega generala, ki je bil sodelavec poslaništva.

Vse ruski delavci iz zasedenih pokrajin, ki so zaposleni v Nemčiji, morajo nositi na desni prsni strani obleke vidno štirikotno znamenje, ki ima na modrem polju napis »Ost«. Znamenje je bilo obrobjeno.

Posebna švedska komisija je dognala iz delov torpeda, ki so jih potegnili iz morja, da sta bili francoska ladja »Ada Gorthon« in švedska ladja »Galeon« torpedirani v švedskem obrežnem vodovju od sovjetske podmornice. Švedska vlada je zaradi teh napadov vložila ugovor pri sovjetski vladi.

Argentinski poslanik v Madridu dr. Escobar, ki se je povrnil iz potovanja po španskem in francoskem Maroku, je bil nenadno premiščen za poslanika v Rio de Janeiro.

Neznano letalo je spustilo na zemljo med portugalskima krajema Faro in Portimajo 8 padalcev. Za padalci niso našli nobenega sledu. Javnost se boji, da gre za teroriste, ki imajo namen izvesti nered. Zaradi tega so oblasti odredile strogo nadzorstvo po mestih in pristaniščih.

Finskemu parlamentu je bil predložen osnutek, po katerem naj bi se gospodarska pooblastila vlade podaljšala od konca tega leta za nadaljnji dve leti.

170.800 francoskih delavcev je odšlo do konca preteklega meseca v Nemčijo, in to industrijskih in kmetijskih. Med njimi je 135.000 moških in 35.000 žensk. Družine teh delavcev so prejele do konca junija 46 milijonov frankov podpor.

Romunsko posojilo za obnovitev zasedenih krajev je zdaj doseglo vsoto 18 milijard lejev.

Iz Vichyja poročajo, da v Aleksandriji potekajo pogajanja med Angleži in poveljnikom tam interniranih francoskih vojniških ladij, admiralom Godefroyem o usodi tega ladjevja. Nekateri angleški krogi vneto zagovarjajo načrt, naj bi te vojne ladje kar potopili.

Zaradi tatvine krušnih nakazil je pariško posebno sodišče obsodilo več oseb na dolge kazni s prisilnim delom.

Berlinsko posebno sodišče je na smrt obsodilo dva poštna uradnika, ker sta si prilastila pošiljke, ki so bile namenjene vojakom na bojišču.

Avstralske oblasti so sklenile hudo omejiti potovanja v notranjost države. Potovati bo mogoče z železnico in z avtomobili samo po posebnem poprejšnjem dovoljenju.

Bivši ameriški vrhovni komisar za Filipinsko otočje Francis Sayres je odstopil, ker je ostal brez posla.

Dosedanji angleški poslanik v Združenih državah lord Halifax naj bi bil v kratkem odpoklican. Nadomestil bi naj ga kak angleški strokovnjak za vojna in oborožitevna vprašanja.

Na Filipinih so usmrtili osvojenega domačinca, ker so delili letake z vsebino, sovražno Japoncem, poročila tokijski list »Asahi«.

Vojna sodišča na Hrvaškem

Zagreb, 7. julija. s. Objavili so besedilo zakonskega ukrepa o vojnih sodiščih. Ukrep je objavilo hrvaško ministristvo za državno obrambo. Vojna sodišča bodo poslovala med mobilizacijo, v vojnih časih, ob revolucijah in neredih, ki jih je treba zatirati z orožjem.

Nemško vojno poročilo: Načrten potek bojev na južnem delu ruske fronte Sovjetski razbremenilni napadi odbiti — Napadi in protinapadi pri Orlu in pri Rževu

Hitlerjev glavni štab, 7. julija. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo to-le vojno poročilo:
Nastopi na južnem odseku vzhodnega bojišča se razvijajo načrtno. Močne skupine sovjetskih sil, obkoljene zahodno od Dona, so na tem, da bodo uničene.

Ponovni razbremenilni napadi Sovjetov s podporo oklepnih vozil so bili zlomljeni.
Letalska sila je v močnih skupinah pomagala pri nastopih s hudimi napadi na sovjetski oskrbovalni promet po cestah in železnicah.

Severno od Orla so Sovjeti napadli z velikimi silami, ki so jih podpirali številni oklepní vozovi ter letalske skupine. Napad pa je bil deloma zavrnjen po protinapadu, ki je prizadel kar najbolj krvave izgube. Številni oklepní vozovi so bili uničeni. Boji še trajajo. Pri Rževu se naš napad nadaljuje.

V hudih letalskih spopadih so nemški lovi na vzhodnem bojišču sestrelili 127 sovjetskih letal, samo tri lastna letala so šla v izgubo.
V Egiptu se nadaljujejo boji okrog postojank pri El Alameinu.

Letalske enote so bombardirale pristanišča naprave v Aleksandriji in Port Saidu ter napadle zbirališča oklepnih voz ter angleških motornih vozil. Nočni in dnevi napadi nemških bojnih letal na Maltu so povzročili hude požare na letalskih napravah v Ta Venezi.

Berlin, 7. julija. s. Iz vojaških krogov se je izvedelo, da so nemške čete na raznih točkah prekoračile reko Don. Na levem bregu so bila postavljena mostišča. Vzdolž vsega bojišča se nastopi razvijajo zadovoljivo. Na nekaterih odsekih zasledujejo nemške in zavezniške čete boljše, ki se v neredu umikajo proti vzhodu, potem ko je bil zlomljen sleherni odpor. Vsak poskus, da bi zajeli ali zadržali nezadržan napad, je spodletel. Izjavil se je tudi poskus, o katerem je govorilo včerajšnje vojno poročilo: Sovjeti so namreč prešli v napad pri Orlu, seveda z namenom, da bi se znebili pritiska nemških čet na donski odsek.

Stockholm, 7. julija. s. Poročila, ki prihajajo iz London iz Moskve in ki jih razširja sovjetski radio, priznavajo, da napadajoče nemške in zavezniške sile pridobivajo ozemlja in da so na raznih krajih, kakor pri Kursku in Belgorodu, predrele rusko bojno črto. List »Rdeča zvezda« priznava, da je položaj na raznih odsekih zelo zapleten. Nemško letalstvo načrtno uničuje naprave, ki so jih Sovjeti zgradili tik za prvo bojno črto. V Moskvi se bojuje, da bodo nemške sile na pohodu lahko prerezale važne železniške zveze v zaledju bojišča. Tudi »Pravda« piše, da se stvari obračajo ugodno za napadalec in da je nemško letalstvo zelo delavno. Vsi angleški dopisniki v Moskvi opisujejo položaj na vsem vzhodnem bojišču, kakor se razodeva v tej bitki, ter ga primerjajo z ognjenikom, ki utegne vsak hip strahotno izbruhniti.

Berlin, 7. julija. s. V vojaških krogih zatrjujejo, da je bilo včeraj na vzhodnem bojišču uničenih vsega 135 sovjetskih letal. Od teh je bilo 126 sestreljenih v letalskih spopadih, pet jih je zbito protiletalsko topništvo, ostala pa so bila uni-

čena na tleh. Po zadnjih ugovorih štejejo nemške izgube samo 4 letala.

Berlin, 7. julija. s. Nemško vrhovno poveljstvo poroča, da so nemška bojna letala v noči na 6. julij znova napadla letališče jugozahodno od Moskve ter po pristajališčih in letalskih lopah napravila hudo škodo. Drugi napadi so bili naperjeni proti letališču pri Kalininu, severozahodno od Moskve. Tudi tu so bile letalske naprave hudo poškodovane.

ga in da so ruske imperialistične koristi odločno prevladale nad revolucionarnimi koristmi tretje internacionale. Anglija v bistvu računa, da bo prisilila Evropo, naj plača stroške za sedanji spopad. Upa, da se bo obdržala pri življenju, če se bo postavila na sredo med boljšeizvom in med amerikanstvo ter igrala vlogo uravnoveševalca med tema dvema ogromnima silama, ki sta po zgodovinski usodnosti tekmovalki. V tem vidi Anglija možnost, da bo vseeno še ostala mednarodni činitelec precejšnjega pomena.

Z evropskega stališča so ta Crippsova izvajanja pošastna reč, toda Cripps je Anglež, ki ga skrbi edino in samo to, da bi se Anglija izvlekla iz sedanjega spopada s čim manjšo škodo. Vse drugo pa angleške sebičnosti ne zadeva.

Da ne bi s svojim filoboljševizmom preveč dregal v švedska čustva, si je Cripps prizadeval dokazovati, da Stalinova Rusija ni Rusija Trockea.

Po Crippsovem mišljenju naj bi Evropa prenehala obstajati kot duhovna in stvarna sila v sodobnem svetu. Ta slika potrjuje brezobzirni angleški namen uničiti evropsko celino. Anglija vidi v tem uničenju nekako zgodovinsko opravičilo za lastno propadanje.

Rim, 7. jul. s. Angleški minister Cripps je la- ni imel razgovor z zastopnikom švedskega tednika »Wecke Journal«. V razgovoru je z velikimi potezami orisal bodočo Evropo, kakor si jo zamisljajo angleški voditelji ter njihovi pajdaši iz Washingtona.

Berlin, 7. jul. s. Načelnik glavnega štaba pri maršalu von Mansteinu, nemškem vrhovnem poveljniku na Krimu, general Schulz je snoči pojasnjeval zastopnikom tujega tiska boj za Sebastopol. Poudaril je, kako je bila zelo številna sovjetska posadka, ki je štela mnogo deset tisoč mož, pobita do zadnjega moža. Na prostoru, ki je po naravi zelo težko dostopen in silno utrjen z vsemi najsodobnejšimi sredstvi, so sovjeti dajali srdit odpor ter obsodili na smrt to veliko industrijsko in pristaniško mesto. Glede sovjetskih trditve, ki navajajo fantastične številke, je general Schulz do- ločno povedal, da so bile izgube na nemški strani v teh bojih neskončno skromne v primeri s tisti- mi, ki jih je pretrpel sovražnik.

Postavil je na laž tudi neka vojna poročila, ki so trdila, da so se po zavzetju zadnjega utr- nenega obrambnega pasu boji še odigravali po seba- stopolskih ulicah. Nemško poveljstvo je vedelo, da ima trdnjavo v svojih rokah in je smatralo za ne- smisel, tvegati v zahrbtnih bojih po mestnih uli- cah tudi enega samega moža. Tisto strahotno nem- ško topništvo, ki se je po petih dneh priprav za veliki naskok sprožilo proti sebastopolskim utrd- bam in pripravilo k molku tri četrtine sovražni- kovih topov, je pač znalo očistiti pot pehoti, ki je prišla v mesto. Sebastopol so, ker so tako hoteli boljše, ki so se do zadnjega dajali trdo- vraten odpor, obsipavale najtežje topovske gra- nate in ga spremenile v razvaline.

General je med drugim pravil, kako so bili sovjeti zbrali najboljše čete in kako mogoče so znali razmestiti Tatare in Kavkazijce, ki niso bili tako zanesljivi kot drugi vojaki, to pa samo zato, da bi jih tako prisilili, boriti se z enako vztrajnostjo. Ostanke prebivalstva, ki so se zatekli v podzemne votline in se rešili, so slavnostno pozdravljali osvoboditelje ob prihodu v mesto. Na žalost pa so pobili ogromno število teh ljudi boljše, ki sami, ki so se tudi pri tej priliki poslužili najbolj barbarskega načina vojskovanja. Pri Hintermanu v Sapunu, ob obali zaliva Severnaja in po dru- gih utrdbah so se sovjetski vojaki zaprli skupaj s svojimi družinami in številnim drugim civilnim prebivalstvom. Na tisoče žensk in otrok so pri- silili, da so med zidovi teh oklepnih utrdb preži- veli žalostne ure bitke za Sebastopol, potem pa, ko so bile postojanke že na tem, da vsak trenutek klonejo pod pritiskom nemških in romunskih čet, so mesta, kamor so bili ženske in otroke zaprli, poglani v zrak.

Po pripovedovanju nekaterih sovjetskih častni- kov, ki so bili ujeti, se je moglo ugotoviti, kako

Bodoča Evropa — po angleški zamisli

ga in da so ruske imperialistične koristi odločno prevladale nad revolucionarnimi koristmi tretje internacionale. Anglija v bistvu računa, da bo prisilila Evropo, naj plača stroške za sedanji spopad. Upa, da se bo obdržala pri življenju, če se bo postavila na sredo med boljšeizvom in med amerikanstvo ter igrala vlogo uravnoveševalca med tema dvema ogromnima silama, ki sta po zgodovinski usodnosti tekmovalki. V tem vidi Anglija možnost, da bo vseeno še ostala mednarodni činitelec precejšnjega pomena.

Z evropskega stališča so ta Crippsova izvajanja pošastna reč, toda Cripps je Anglež, ki ga skrbi edino in samo to, da bi se Anglija izvlekla iz sedanjega spopada s čim manjšo škodo. Vse drugo pa angleške sebičnosti ne zadeva.

Da ne bi s svojim filoboljševizmom preveč dregal v švedska čustva, si je Cripps prizadeval dokazovati, da Stalinova Rusija ni Rusija Trockea.

Po Crippsovem mišljenju naj bi Evropa prenehala obstajati kot duhovna in stvarna sila v sodobnem svetu. Ta slika potrjuje brezobzirni angleški namen uničiti evropsko celino. Anglija vidi v tem uničenju nekako zgodovinsko opravičilo za lastno propadanje.

Rim, 7. jul. s. Angleški minister Cripps je la- ni imel razgovor z zastopnikom švedskega tednika »Wecke Journal«. V razgovoru je z velikimi potezami orisal bodočo Evropo, kakor si jo zamisljajo angleški voditelji ter njihovi pajdaši iz Washingtona.

Po Crippsovem mišljenju naj bi Evropa prenehala obstajati kot duhovna in stvarna sila v sodobnem svetu. Ta slika potrjuje brezobzirni angleški namen uničiti evropsko celino. Anglija vidi v tem uničenju nekako zgodovinsko opravičilo za lastno propadanje.

Da ne bi s svojim filoboljševizmom preveč dregal v švedska čustva, si je Cripps prizadeval dokazovati, da Stalinova Rusija ni Rusija Trockea.

Po Crippsovem mišljenju naj bi Evropa prenehala obstajati kot duhovna in stvarna sila v sodobnem svetu. Ta slika potrjuje brezobzirni angleški namen uničiti evropsko celino. Anglija vidi v tem uničenju nekako zgodovinsko opravičilo za lastno propadanje.

Da ne bi s svojim filoboljševizmom preveč dregal v švedska čustva, si je Cripps prizadeval dokazovati, da Stalinova Rusija ni Rusija Trockea.

Po Crippsovem mišljenju naj bi Evropa prenehala obstajati kot duhovna in stvarna sila v sodobnem svetu. Ta slika potrjuje brezobzirni angleški namen uničiti evropsko celino. Anglija vidi v tem uničenju nekako zgodovinsko opravičilo za lastno propadanje.

Da ne bi s svojim filoboljševizmom preveč dregal v švedska čustva, si je Cripps prizadeval dokazovati, da Stalinova Rusija ni Rusija Trockea.

Po Crippsovem mišljenju naj bi Evropa prenehala obstajati kot duhovna in stvarna sila v sodobnem svetu. Ta slika potrjuje brezobzirni angleški namen uničiti evropsko celino. Anglija vidi v tem uničenju nekako zgodovinsko opravičilo za lastno propadanje.

Da ne bi s svojim filoboljševizmom preveč dregal v švedska čustva, si je Cripps prizadeval dokazovati, da Stalinova Rusija ni Rusija Trockea.

V angleški vojski je prepovedano govoriti o generalu Rommelu

Berlin, 7. julija. DNB. Pri osvojitvi Marsa Matruha so našli zanimivo zapoved generala Auchinleeka, vrhovnega poveljnika angleških vojsk na Srednjem vzhodu. Zapoved je naslovljena vsem skupinskim poveljnikom v Egiptu in na Srednjem vzhodu in pravi: »Naš prijatelj Rommel ni noben črni mož« z nadzemskimi močmi. Je samo odločen in v sposoben, to je pa vse. Je čisto navaden nemški general, o katerem nikar dosti ne govorimo. Prosim vas in vse poveljnike, da vplivate na to, da bo govor le o »sovrážniku« in nikdar posebej o »Rommelu«. To je psihološko potrebno, sicer bo- ste pri četah ojačevali vtis, da je Rommel zares kak čudodelnik, ki je oskrbljen z nadzemskimi močmi in torej nepremagljiv.« Zanimiv je Auchinleekov pripis k tej zapovedi, s katero skuša osla- biti pri vojakih vtis, ki ga je nanje naredila Rommelova zmaga. Pripis namreč pravi: »Jaz nikakor nisem Rommelu kaj nevoščljiv.«

O plemenski odbiri kokoši

Ljubljana, 8. julija. Sedaj piščanci rastejo in se razvijajo. Umreže perutninarja čakajo važne naloge, ki jih mora poleg pravičnega negovanja in krmljenja vestno opraviti, da ne razočarajo. Mislimo na plemensko odbiro. Jasno je sicer, da ne more vsakdo smotno selekcionirati po vseh rejskih pravilih. Ali nekoliko lahko stori vsak in kar človek more — to storiti je dolžan.

Povprečni perutninar praviloma ne vzreja petelinčkov, ker si lahko jeseni oskrbi dobrega, selekcioniranega plemenjaka od večjega rejca. Petelinčke torej prodajo za meso. Dvoje mogoče. Ali jih prodajo še prav mlade kot piščance za cvrtje — ali pa jih režemo za kopune. Tako ali tako jih vendar moramo čim prej izločiti iz jate ostalih piščancev, ker se nikoli ne izplača prodajati na pol odrasle ali povsem odrasle peteline. Vedno je bolje, da jih takoj prodamo ali takoj kopunimo. Primeri se pa, da tudi povprečni rejec pusti več ali manj petelinov za plemo. Tisti številni, zlasti kmečki perutninarji, ki so si n. pr. spomladi nabavili selekcionirana jajca iz rejskih središč, naj pustijo petelinčke za plemo, da jih jeseni zamenjajo sosedom za tuje pasemske ali za mešane živali. S tem koristijo sebi, ker jim ne bodo sosedni petlini kvarili plemena, mnogo dobrega pa s tem storijo za napredek svoje vasi. Toda nikar brez premisleka ne puščamo vsega!

Tri nove maše v Ljubljani

Ljubljana, 7. julija. Včeraj je daroval v Marijinem domu novo sveto mašo g. Ogrinc Tone iz Zlatega repa pri Sv. Gregorju. Danes ob pol 7 zjutraj je akademika in srednješolska mladina iz Ribniške doline sprejela v Lichtenurnu novomašnika, ribniškega rojaka Trdana Toneta. Novo mašo je daroval novomašnik ob veliki asistenci v lichtenurnski kapelici, ki je bila polna mladine in novomašnikovih prijateljev.

V cerkvi sv. Cirila in Metoda se bo v nedeljo razlegala prelepa pesem »Novomašnik bod' pozdravljen«. Ob 10 dopoldne bo zapel novomašno glorio g. Ivan Markič iz vasi Strahinj v župniji Naklo pri Kranju. Pri slovesnostih bo igral orkester.

Vsem trem novomašnikom kličemo: Novomašniki, bodite pozdravljeni in delite svoj blagoslov povsod!

Določbe o stvarnih pravicah na nepremičninah

V Uradnem listu v Romi je izšel naslednji kr. ukaz:

Člen 1. Do nove odredbe je za odsvojitve pogodbe o nepremičninah, ležečih na ozemlju bivše kraljevine Jugoslavije in tvorečem Ljubljansko pokrajino, na ozemlju pridruženem Reški pokrajini ali v sestavnih delih Dalmatinske gubernije, za ustanovne in prenosne pogodbe o stvarnih pravicah na teh nepremičninah, kakor tudi za rabokupe o teh nepremičninah, sklenjene na več ko pet let, potrebna predhodna pooblastitev Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino oziroma reškega prefekta ali dalmatinskega gubernatorja.

Pogodbe, sklenjene kjer koli, pri katerih se niso upoštevale določbe prednjega odstavka, so neveljavne.

Določbe prednjih dveh odstavkov se ne uporabljajo na prenos za primer smrti, niti na prenos ali ustanovitev stvarne zastavne pravice.

Člen 2. Pri prodajah nepremičnin iz čl. 1. na javni dražbi sta domik in sprejem nadponudbe po veljačo čim izviršem redu brez pravnega učinka, če ju ne odobri pristojno oblastvo po omenjenem členu. Odobritev zaprosi uradoma pristojni sodnik. Če se odobritev odkloni, se dražba ponovi. Te se ne moreta udeležiti zdražitelj ali nadponudnik, ki jima je bila odobritev odklonjena.

Člen 3. Sodiščem se prepoveduje dovoliti vknjižbo pravic na podlagi v prednjih členih naštetih pravnih dejanj, če ni dokazana poodeljena pooblastitev ali odobritev.

Člen 4. Ta ukaz stopi v veljavo na dan objave v uradnem listu »Gazzetta Ufficiale del Regno«. Predložiti se mora zakonodajna skupščina zaradi zakonitve.

Čudež na Vodnikovem trgu

Ljubljana, 7. julija.

Mnogo je bilo govorjeno in tudi pisano o lepih akacijah, ki so nasajene na živilekem Vodnikovem trgu in ki so letos prav bujno cvetele. Po cvetju pa so začele mnoge hirati in se sušiti. Mahoma so se posušile in do 15 dreves je štrlelo v zrak že popolnoma suho vejčje. Debate so bile o vseh mogočih vzrokih, ki naj bi vplivali na sušenje teh akacij. Jasno, da so močno asfaltirana tla zelo ovirala, sploh preprečevala dostop mokrote do korenin.

Kaj storiti? Tudi tržno nadzorstvo je opazovalo, kako se lepe akacije suše in to v vedno večjem številu. In odločili so se po nasvetu mestne vrtnarje, da so začeli akacijam močno prillivati. Najprej so pod drevjem v krogu napravili z železnim drogom več globokih jam v zemljo do korenin. Nato pa začeli zalivati. Vsak dan prillivajo mnogo vode in to dvakrat, zjutraj in zvečer.

Skrbno prillivanje je kmalu imelo uspeh. Že so začele nekatere popolnoma osušene akacije znova zeleneti. Obudile so se k novemu življenju. Očitno, da niso še popolnoma zamrle in da je v njih še valovilo življenjsko sokovje. Dve akaciji sta že popolnoma zeleni, druge pa počasi zelene in upamo, da bodo še vse akacije rešene pred sekiro...

EIAR - Radio Ljubljana

Torek, 7. julija. 12.20 Koncert sopranistke Režike Lipušček-Koritnikove. — 12.40 Sekstet harmonik. — 13.00 Napoved časa, poročila v italijanski. — 13.15 Poročilo Vrhov. poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. — 13.17 Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijaneč; pisana glasba. — 14.00 Poročila v italijanski. — 14.15 Orkester vodi dirigent Segurini. — 14.45 Poročila v slovenščini. — 17.15 Lahko glasbo vodi dirigent Gallino. — 19.30 Poročila v slovenščini. — 19.45 Koncert kitarista Stanka Preka. — 20.00 Napoved časa; poročila v italijanski. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. — 20.30 Vojaške pesmi. — 20.45 Operetna glasba; orkester in zbor vodi dirigent Petralia. — 21.25 Koncert altistke Elze Karlovičeve. — 22.00 Predavanje v slovenščini. — 22.10 Orkester Cetra vodi dirigent Barzizza. — 22.45 Poročila v italijanski.

Petelinčke skrbno pregledamo in pustimo le tiste, ki so res lepo razviti, krepki in zdravi. Vse, kar je slabotnega, mora neusmiljeno pod nož. Pri petelinih, od katerih kakovosti zavisi polovica bodoče reje, moramo biti vedno zelo strogi; strožji kakor pri jarcih, dasi tudi tu popustljivost ni na mestu. Seveda moramo tudi jarcčke prebirati. Saj so to naše bodoče plemenke, jarcčke in matere. Z odbiro pa počakamo nekoliko dalj, morda do 8. ali 10. tedna starosti. Živali so večje in presoja lažja. Kar ni pravilno razvito, kar je slabotno ali celo bolešno, kar po razvoju in teži vidno zaostaja, mora proč. Tudi izločene jarcčke so najboljše, če jih da do tri tedne pitamo. Ako bi se nam to ne izplačalo, jih pustimo še dva do tri tedne med plemenskim zarodom in jih potem prodamo za pečenje.

Pri prvi odbiri smo torej izločili petelinčke, pri drugi pa jarcčke. Kar nam je pri drugi odbiri ostalo, je prav za prav vse namenjeno za plemo. Kljub temu moramo jeseni, ko jarcčke že skoraj dorastejo, še poslednjič strogo odbrati. Izločimo sedaj tiste, ki kažejo telesne nedostatke ali pasemske nepravilnosti. Prodamo jih pitane ali neopitane — kot pularde, ki dajo izdatno, a nežno pečenko.

Samo ob sebi se razume, da morajo najpozneje konec tretjega nesnega leta izginiti vse stare kokoši, ki so odslužile.

V treh vrstah...

V Dobjah pri Poljanah je umrl 70 letni Alojzij Grošelj, večletni župan v Poljanah. Bil je vzoren smetovalec in priljubljen daleč na okoli. Naj v miru počiva!

V Kropi so odprli nov otroški vrtec. V šolskih prostorih je mesta za 70 otrok.

Tudi na Gorenjskem so letos borovnice dobro obrodile. Mladina prinaša v vasi polne košare borovnic, pa tudi drugih zdravih zelišč.

Na vzhodni fronti so padli naslednji koroški rojaki: 35 letni Simon Ratz iz Celovca, 42 letni Franc Knobl in Ivan Mosser.

»Spodnještajersko je najlepši cilj potovanja«, tako vabi mariborski dnevnik letoviščarje v svoji zadnji številki.

Grajska kavarna ob mariborskem mestnem gradu se sedaj imenuje »Astoria«. Kavarno so preuredili po načrtu inž. arh. Drogenika.

Družbo gledaliških amaterjev so ustanovili v Celju. Ta bo nastopila že 11. julija. Uprizorili bodo spevoigro »Blaž išče očeta«.

Na Dobrni pri Celju je umrla Elizabeta Mastnakova. Naj počiva v miru!

V Lučah je umrl Franc Podkrižnik, v Latkovi vasi Jože Verdelj, v Polesju pri Slivnici Alojzij Kovač, v Belih vodah pri Šoštanju Gorjanc Neža.

Celje šteje danes, kakor poroča mariborski dnevnik, okoli 20.000 prebivalcev.

V Mozirju je zadela kap 70 letnega Martina Dimeca. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico.

V Valjevu so Kamenici v Srbiji imajo najmlajšega srbskega župana v osebi 21 letnega meščana.

V Veliki Kikindi so odprli v zadnjem času pet novih konjskih mesnic.

V Valjevu so zaprli več krčm in gostiln, da bi vsaj na ta način odpravili kvartopirstvo.

S štajerskega

V Mozirju je zadela kap 70 letnega Antona Dimica. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico.

V Rušah je padel pri delu na neki stavbi 15 m globoko 46 letni delavec Mihelak in dobil pri padcu hude notranje poškodbe.

V Mariboru je pri delu padel kovinski drobec v oči 38 letnemu delavcu Tajnikarju iz Slovenjskih Konjic in mu ga uničil.

V Velenju je umrl v visoki starosti 73 let župnik gospod Franc Šaloven. Naj v miru počiva!

Širite najboljši slovenski popoldnevnik »Slov. dom«

S Hrvaškega

Kakor poročajo hrvaški časopisi, je bil Poglavlak kot prvi borec na vojaških položajih v Bosni. Na povratku s teh položajev je šel med narod, kjer je bil prisrčno sprejet. Povsod so Poglavlaka sprejeli kot narodovega rešitelja.

3. julija je odšlo na posebno skupno taborenje v Slovaško 25 mladinskih članov Starčevičeve mladine. Pot jih je vodila skozi Dunaj, Bratislavo v Parnico na Slovaško. Na taborenju bodo razen Slovkov, Hrvatov tudi Nemci. Taborenje bo trajalo 20 dni.

Pretekli torek so v Firenze dopotovali člani hrvaške mladine, ki jih je vodil poglavlakov pribočnik grof Oršanić. Hrvaški mladeniči bodo v teh dneh zastopali Nezavisno državo na mednarodnem sestanku evropske mladine, ki bo prav tako v Firenzah. Vsa poslanstva evropske mladine je že naslednji dan sprejel italijanski zunanji minister grof Ciano v palači Chigi. Predstavniki hrvaške mladine so se že vrnili s tega zborovanja.

Hrvaški časnikarji so bili pred dnevi na obisku v nekaterih italijanskih mestih. Prišli so tudi v Rim, kjer so položili pred grob Nezanega vojaka lep venec.

Tudi v Osijek je zdaj prišla potujoča zanimiva razstava pod imenom »Zidje«. Vsi, ki nameravajo posetiti to razstavo, bodo lahko imeli na hrvaških železnih polovično voznino.

Hrvaško prosvetno ministrstvo je nakazalo v zadnjem kratkem času en milijon kun za gradnjo osnovnih in meščanskih šol v koprivniškem okraju.

Novo šolsko poslopje bodo izročili svojemu namenu tudi v Stenjevcu, tako da ne bo otrokom treba še naprej hoditi v 4 km oddaljeno šolo.

Mostarska razstava letalskih modelov je bila te dni zaključena. Imela je velik uspeh, saj je med mladino že od te razstave zanimanje za letalski jadrnjalni šport. Uspešno razstavo so organizirala »Hrvaška krilca«.

Kakor poročajo, so letos velik del hercegovaške Hrvaške zasadili s tobakom. Zaradi suše, ki je zdaj v teh krajih, upajo pridelovalci, da bodo letos pridelali manj tobaka, vendar

GASOGENO A LIGNITE PER LA MOTOPESCA

PLINSKI ZA RIBOLOV Z

GENERATORJI MOTORNIMI ČOLNI

LAMPAD ELETTRICHE SUBACQUEE

PODvodNE ELEKTRIČNE SVETILJKE

REALIZZAZIONI
DEL
COMMISSARIATO
GENERALE
PER LA PESCA

USTVARITEV
GLAVNEGA
KOMISARIJATA
ZA RIBOLOV

AUTARCHIA PER LA VITTORIA
AVTARKIJA ZA ZMAGO

Industriali Conservieri, Armatori e Marinai della pesca!
Tovarnarji konzerv, lastniki in mornarji ribiških ladij!

Per incrementare la produzione ittica ANCHE IN TEMPO DI GUERRA. Il COMMISSARIATO GENERALE PER LA PESCA ha realizzato per voi LA LAMPADA ELETTRICA SUBACQUEA e il GASOGENO a LIGNITE

Vantaggiose facilitazioni sono concesse a quanti di voi porranno in uso i predetti impianti.

Un largo credito peschereccio, effettuato dalla BANCA NAZIONALE DEL LAVORO e dal BANCO DI NAPOLI vi faciliterà l'acquisto di questi nuovi ed autarchici mezzi di lavoro.

Da se poveča ribiška produkcija TUDI V VOJNEM ČASU je GLAVNI KOMISARIJAT ZA RIBOLOV ustvaril za vas PODVODNO ELEKTRIČNO SVETILKO in PLINSKI GENERATOR na LIGNIT

Zelo ugodne olajšave so dovoljene onim od Vas, ki se bado posluževali omenjenih naprav.

Dolgoročen kredit za ribiče izdan od BANCA NAZIONALE DEL LAVORO in BANCO DI NAPOLI vam bo omogočil nakup teh novih in avtarkičnih pripomočkov pri delu.

pa bo po kakovosti mnogo boljši kakor je bil druga leta.

1. julija je imel v Hrvaški akademiji znanosti in umetnosti zanimivo predavanje akademik dr. Zimmermann. Govoril je o temi: Kako bo filozofija kulture presojala našo sedanjost. Na predavanje so prišli med ostalimi tudi znani hrvaški akademiki.

Gasilci iz Siska so imeli veliko gasilsko vajo, pri kateri so sodelovali tudi vojaki. Vaja je prav dobro uspela.

Na pobudo koprivniškega župnika je tamkajšnje prebivalstvo nabralo 22.000 kun za novo Kalvarijo, ki jo nameravajo postaviti na znani hrvaški božji poti pri Mariji Bistrici. Darila pa še vedno prihajajo.

1. julija bi bilo moralo biti konec zagrebške gledališke sezone. Ker pa je na val občinstva k vsakodnevnim predstavam vedno večji, se je uprava Narodnega gledališča odločila, da bo gledališko sezono podaljšala za 12 dni. V teh zadnjih dneh bodo igrali sama domača dela.

Leto 1942 je za 100% bolj suho ko lansko

Ljubljana, 7. julija.

Vremenska bilanca za prvo polovico tega leta! Sestaviti jo je lahko zelo obširno, zanimivo, a tudi suboporno, kakor to pač nanese prilika in razporejanje številnih podatkov o zračnem pritisku, temperaturi in o padavinah ali po domače — dežju. Človek ni nikdar popolnoma zadovoljen z vremenom; tarna in se krenji mešan s tržanom, ko dež po več dni lepo namaka že izsušeno zemljo, nasprotno pa kmet izraža svoje negodovanje, kadar pritiska huda vročina. Vneti kopalci bi najraje videli, da bi zanje trajala kopalna sezona brez velikih motenj kar po več mesecev. Letos so ti in morajo biti zadovoljni z vremenom. Pa na stran z vsemi temi vsakdanjimi modrovanji in razmišljanji!

Bodo pač marsikoga zanimale nekatere številke o letošnjem deževju.

Meteorološki zapiski nam povedo, da je leto 1942. v svoji prvi polovici za najmanj sto odstotkov bolj suho kot lansko leto v istem razdobju. Čebelarji so tudi tega mnenja; sploh obdelovalec zemlje z nekim posebnim zadovoljstvom podčrtava dejstvo, da spada l. 1942. bolj med suha leta, ko še nismo doživljali od spomladi naprej hujših vremenskih katastrof, toda prva dva meseca sta nam prinesla znatno ostro zimo, ki je bila usodna za ozimino.

Nekaj primerjalnih podatkov o dežju! Prva polovica tega leta je zaznamovala v 89 dneh skupno 326.7 mm padavin. Koliko v letu 1941? To leto je bilo v prvih šestih mesecih nekoliko več deževnih dni. Isti številki sta zamenjali svoje mesto. V 98 dneh je lani padlo 844.3 mm dežja. Torej prav velikanska razlika! Vrstili so se lani zlasti junija hudi nalivi, tako je na primer 29. junija bil silen naliv s 34.5 mm dežja. Lani junija je bilo v osemnajstih dneh 148.8 mm dežja, ko je bilo letos junija v desetih dneh le 78.8 mm.

Zanimivi so podatki za posamezne mesece v letu 1942. in za lansko leto. Tako izkazujejo — v oklepajih podatki za lani — in sicer:

januar 13 (20) dni in 33.7 mm (84.1 mm);
februar 20 (15) dni in 89.3 (188.3) mm;
marec 16 (11) dni in 46.3 (131) mm;
april 17 (16) dni in 97 (152) mm;
maj 13 (18) dni in 81.6 (140.1) mm;
junij 10 (18) dni in 78.8 (148.8) mm dežja.

Poučni so dalje podatki za junij v prejšnjih letih. Leta 1939. je junij bil zelo deževen, ko je v 15 dneh padlo 192.1 mm dežja. Izredno suh in vroč je bil junij l. 1938. Takrat je bilo samo devet dni deževnih in malenkost dežja, vsega 27.5 mm. Junij tega leta je na 28. dosegel — 32.6° C.

Hudo je bilo leta 1937. Takrat so bile hude nevihte s točo in povodnji. V 18 deževnih dneh je padlo 234.5 mm dežja. Samo 28. junija je bil tako silovit naliv, da je bilo v nekaj urah 64.1 mm dežja namerjenega. Huda toča je klestila deset minut okoli 18. Napravila je ogromno škodo.

Zelo deževen je bil tudi junij leta 1936. V enajstih dneh je bilo takrat 168.7 mm dežja. Dvakrat je našim krajem napravila toča velikanska škoda, do tal je posebno oklestila lepa pšenična polja, stolkla je koruzo in fižol.

Veliko vročino in sušo je prinesel junij l. 1935. Bilo je sicer 12 deževnih dni, toda vedno je prav pohlevno in rahlo rosilo, saj je bilo ves mesec samo 27.8 mm padavin, ko navadno ob kakem hujšem nalivu pade toliko dežja. Za dobo več kot štirideset let je takrat junij odnesel vročinski rekord, ko je bilo 28. junija +38° C.

Junij l. 1934. nasprotno je bil rehornod moker v zadnjih desetih letih, ko je v 16 dneh bilo izredno veliko dežja, saj ga je ombrograf na meteorološki postaji nameril 303.5 mm. Strašanski naliv je bil

na praznik sv. Petra in Pavla, 66.5 mm dežja v nekaj urah. Junij l. 1933. je bil tudi deževen, 22 dni in 149.9 mm dežja. Bil pa je maj to leto strašnejši, 23 dni in 305.5 mm dežja.

Leto 1932. je bilo v juniju na mokroti skromnejše, 15 deževnih dni in 82.1 mm. Junij tega leta je bil sličen letošnjemu.

Samo športni narodi so tudi vojaški

Športniki so moške — vedno na svojih mestih

Slavni finski maršal Mannerheim, ki ga je ob priliki njegove 75. letnice obiskal tudi nemški Führer, je v nekem razgovoru dejal: »Pre-moč finskega naroda v zimskem vojskovanju proti boljševikom je bila mogoča samo tako, da je bila naša mladina športno dobro izveščana.« Skoraj isto misel je izrekel tudi predsednik finske vlade in vodja finskega športa Rangell, ko je dejal: »Častno mesto finskih športnikov je bilo vedno tamkaj, kjer je domovina zahtevala najbolj sposobnih mož in največje moške žrtve.«

Finski narod je izobilkoval svoje najboljše sinove s telesnim urjenjem. Danes je športnik obenem vojak, na katerega smemo računati, v katerega ima lahko narod največje zaupanje. Ponovno je bilo že rečeno, da potekata finski besedi »junak« in »šport« iz istega korena »ure«. Rangell pravi: »Največja žrtev se zahteva vedno od športnikov, kajti njihovo mesto je vedno tamkaj, kjer se zahteva največja spretnost in moška odločnost.« In res se ima majhna finska vojska samo odpornosti in zdržljivosti svojih hrabrih sinov zahvaliti, da je uspela zoperstaviti se proti številčno močnejšim neprijateljem.

Športne vesti

Hrvaški teniški igralci vodijo zasedaj s 3:1 v igri proti Madžarom v Bodimpešti. Gre za rimski pokal. Madžarsko zastopajo tile igralci: Asboth, Szigeti, Gabori in Katona. Za Hrvate pa igrajo: Mitić, Palada, Branović, Sarić. V singlih igrajo za Hrvate Mitić in Pallada, v igri v dvoje pa par Branović—Würth.

Mednarodna plavalna zveza, ki je pred dnevi zasedala v Berlinu, je priznala nekaj novih plavalnih rekordov. Med drugim je bil tudi priznan madžarski rekord na progi 400 m prosti stil, ki ga je 29. okt. 1941 dosegel Madžar Tatov v času 4:46.4. To je najboljši evropski čas na tej progi.

Hrvaški izbrani boksarji bodo imeli čez nekaj tednov težak nastop proti izbranim nemškim boksarjem. Dvoboje med obema zastopstvom bo v Poznanju. Na poti s tega nastopa se bodo Hrvati ogledali še na Dunaju, kjer se bodo pomerili z zastopniki Dunaja. Zedj se hrvaški boksarji vestno pripravljajo na to srečanje in bodo, vsaj tako upajo, prav zdaj po-

Lepi so bili junijski dnevi v letu 1931. Bilo je takrat samo devet deževnih dni, ki so pa prinesli sila za zemljo blagodejen in izdaten dež. Bilo ga je 139.8 mm. Toča je 15. junija okoli 18 klestila. Junij l. 1930. je bil skromen za deževne darove. V 8 dneh je bilo samo 54.9 mm dežja. Ze 4. junija je od 14.40 naprej deset minut toča razbijala.

Zanimivo je splošno, da se toča v juniju pojavlja navadno okoli 18. pa tudi popoldne, v izrednih primerih, ko je že zgodaj nastopila moreča sopara, pa celo opoldne. Letos je bil junij brez toče!

ljem. Moč, moškost in rodoljubje se mora mladini vcepiti že v mladosti. In k temu pripomore največ šport. Samo z nego narodnega zdravja je Finski uspelo, da je dosegla najprej na športnih stadionih tako veliko slavo, potem pa še na krvavih bojiščih.

Brezpogojno je, da je mladina, torej tisti narodov del, ki je najprej poklican, da brani državne meje, vedno moralno in telesno na višini. Dogodki sečnanje dobe so pokazali, da so v takšnih časih potrebni odlični in značajni možje, ki imajo vase popolno zaupanje in ljubezen do svoje domovine. Pa tudi nič čudnega ni, če imajo prav Italija, Nemčija in Japonska največja športna društva z odličnimi športniki. V teh državah se odlikujejo moralne in telesne vrline v športnih društvih. Šport je pri njih šola.

Vsak zdrav narod pa se ne sme opajati s trenutnimi uspehi, ampak mora gledati na bodočnost in prav zaradi tega je Duce nekoč dejal: »Glejte s plamtečimi očmi v bodočnost. Tisto, kar še moramo dobiti, nas mora bolj zanimati od tistega, kar smo že dobili. Življenje in narodova zmaga je v bodočnosti!«

kazali, kar zmorejmo, saj bodo nastopili proti skoraj najboljšim evropskim boksarjem.

Zadnji petek so odptovalili najboljši hrvaški rokoborci v Bratislavo, kjer se bodo pomerili z najboljšimi Slovaki v tej panogi športa.

Na veliki mednarodni plavalni tekmi med Italijani in Hrvati, ki bo v kratkem v Zagrebu, bo v waterpolu nastopilo moštvo italijanskega državnega prvaka »Lazio«. Kakor poročajo, bodo Zagrebčani okrepjeni še z nekaterimi Dubrovčani. Tako jim bo borba lažja in uspešnejša.

Po vsej Evropi dobro znani španski nogometni klub Barcelona je preteklo in še tudi letošnje leto doživljal težke čase. Klub je prišel celo tako daleč, da bi skoraj padel v drugi razred. Le zadnja tekma ga je rešila te sramote. Kar čez noč pa je klub postal klub stare slave in tradicije. Dobival je tekmo za tekmo. Letos si je priboril celo »Veliki pokal Caudilla« s tem, da je premagal najresnejšega nasprotnika »Valencia«. Rezultata sta bila 5:2 in 4:3. Barcelonskim igralcem se je srce spet ojunalo in gredo po poti navzgor.

LAMPESCA

Approvato dal Commissariato Generale per le Pecu e dal Ministero R. Marina

Proiettore subacqueo per la pesca notturna con braccio elastico brevettato UNDA FLEX

Podvodni reflektor za noćni ribolov z potentnim elastičnim vrvom UNDA FLEX

Altissimo gettito della pesca

Največji donos ribolova

Rendimento ed efficienza massimi

Največje obrestvanje dejstvenost

Robustezza e sicurezza d'uso

Jaka in sigurna uporaba

Alimentazione elet. Elettricità ostrbo trica con batteria z baterijami

TUDOR DELLA S.G.I.A.E. DI MELZO

Tipi Lampesca da Vrsto Lampesca od 2500 - 10000 lumen 2500 do 10000 lumenov

S. A. FABBRICA APPARECCHI ILLUMINAZIONE GIÀ GRECO

Uffici - Pisa: Milano via Carducci 18 - tel. 152.523, 152.524

Stabilimenti - Tovar: Milano via S. Vittore 39 - tel. 41.809

Kaznovani obrtniki in prodajalci

Urad za kontrolo cen na Visokem Komisariatu sporoča:

Kazni, ki jih je naložila Kr. Kvestura raznim obrtnikom za prestopke, so naslednje:

Zaradi nedovoljenega zvišanja cen: Kemperle Julijana, trgovka, Cankarjeva 7, 3 dni zapore in L 400 globe; Pleško Melhijor, posestnik, Kozarje 16, 20 dni zapore in L 2.000 globe; Mesojedec Matija, delavec, Predole 16, 5 dni zapore in L 300; Soklič Ana, trgovka, Breg 20, L 500 globe; Anžur Frančiška, gospodinja, Izanska 140, 10 dni zapore in L 3.000 globe; Tomšič Angela, trgovka, Florjanska 29, 10 dni zapore in L 700; globe; Zupančič Neža, trgovka, Cesta v Rožno dolino 11, 3 dni zapore in L 300 globe; Primec Frančiška, delavka, Bičje 2, L 500 globe; Zakrajšek Ivana, trgovka, Kladzna 5, 4 dni zapore in L 300 globe. Radi nakupa krompirja po višjih cenah, kot so določene: Klemenčič Lojze, gostilničar, Krekov trg 2, L 500; Uršič Lojze, privatnik, Predjamska 76, L 500 in Čokan Frančiška, gostilničarka, Zibertova 23, L 500. Radi preplačevanja živil in kupovanja živilskih nakaznic: Boltavzer Frančiška, gospodinja, Ipavčeva 4, L 500 globe in odvzem živilskih nakaznic; Pavlin Franc, trgovec, Piazza Mussolini 16, 10 dni zapore in L 1000 globe ter odvzem živilskih nakaznic in Bronzin Julija, gostilničarka, Gosposvetska 16, ki je bila predana sodnim oblastem.

V. HEISER

87

Zdravnik gre s križem svet

Ravnanje z gobavci je čisto še danes prav tako nečloveško kakor v preteklih časih. V Indiji gobavca preneženo lastni sorodniki, ki se mora za pomoč obračati na vlado. Ob južni obali Sumatre živi plemo Karo-Batakovi, ki gobavca izženejo iz svojih vasi; potem pa ponoči obkrožijo njegovo kočjo ter jo zažgo, tako da živ zgori. Sibirski Jakucki v groznem strahu pred gobavostjo prisilijo bolnika, da zapusti njihovo družbo, tako da mora živeti sam, če ne najde drugih gobavcev, da bi lahko umiral med njimi.

Niti v Združenih državah ne ravna jo zmeraj ljubeznivo s temi nesrečniki. Nekdo so prebivalci nekega trga v vzhodni Virginiji iztaknili gobavca. Zapri so ga v živinski voz ter vrata zapahnil. Vlak je odpeljal in ker je bilo sredi zime, je revež umrl od lakote in mraza, še preden so vrata odprli.

Gobavost šteje med najstarejše bolezni in je šiba, ki biča samo človeka. Šla je za narodi pri vseh ljudskih sešitvah. Popisi, ki so nam jih izročili stare egiptovske, sanskrite, kitajske ali hebrejske listine, hiso bogve kaj jasni. Zato ni mogoče trditi, da se naša sjo ravno na to bolezen, ki jo ime-

nujemo gobavost. Sifilis, framboesia in razne kožne bolezni kažejo bolezenske znake, ki jih je kaj lahko zamenjati z znaki gobavosti. Eno najstarejših kitajskih zdravniških del, imenovano Suko, iz leta 400 pred Kr., popisuje neko bolezen, ki ima vse značilne gobavosti; po izročilu pa je to zlo na Kitajskem razsajalo že več kot dva tisoč let od danes. Skozi vsa stoletja sta odvisišek prebivalstva in beda Kitajce prisilila, da so se izseljevali domala na vse smeri, kamor pa so prišli, so zanesli tudi okužbo.

Med Hebrejci je bolezen nedvomno že zelo stara, čeprav bi bilo po popisu v knjigi Levitov (14, 4—8) soditi, da je bila povezana z mnogimi različnimi mukami. Mozes, eden prvih največjih čuvarjev zdravja, je izdal cel pravilnik za obolele ter zagrožil z jezo Jehove tistemu, ki se ne bi pokoraval. Osamljene bolnike so vsak teden enkrat pregledali duhovni, ki so jih skušali očistiti po posebnem obredu.

Ko se po določeni dobi ločenega življenja in po nekem številu pregledov okvare niso popravile, so bolnika obsodili za gobavca. Izključili so ga iz skupnosti in v razcapani ter zamazani

obleki, z razkrito glavo in zastrtim obrazom ter dolgi lasmi je potem taval okrog. Vsakomur, ki ga je srečal, je moral že zdaleč zaklicati: »tame! tame!« ali po naše: »nečist! nečist!«

Izvor gobavosti se izgublja v temo davnine, a gotovo je, da se je razširjala po poteh, ki so jih utirali potniki, trgovci in osvobodilci. Fenicani so gotovo dobili gobavost v zameno za lesene sandale in dišave; Ahejci so zaradi Helene prebrodili temno sinje egejske valove, a njihovi sužnji so jim po povratku prinesli bolezen na grške obale. Pompejeve legije so jo zanesle z osvojenega Vzhoda in križarji so odšli, da bi osvobodili sveti grob, so se vračali s kileajočimi koraki pod težo križa gobavosti, ki so ga prinesli krščanskemu svetu.

Proti polovici 12. stoletja se je bolezen razširila v Skotski, na Šetlandskih otokih, in Holandskem, v Skandinaviji in po nekaterih ruskih pokrajinah. V Angliji je bilo mnogo bolnišnic za gobave, samo v Londonu jih je bilo kar sedem, med njimi tudi bolnišnica Sv. Gilesa, ki je bila zgrajena že leta 1101.

Mnogo se je že razpravljalo o številu gobavcev, ki naj bi jih Evropa imela v srednjem veku. Po nekem poročilu Mathewa Parisa jih je bilo

Temeljiti članek nemškega propagandnega ministra dr. Göbbelsa:

»Pobuda je bila, je in bo v nemških rokah«

Noben Nemec ne more niti misliti na kakšno popuščanje, ker bi to pomenilo pekel na zemlji

Berlin. (DNB). V eni zadnjih številčk nemškega tedenskega časopisa »Das Reich« primerja nemški propagandni minister dr. Göbbels sovražnikovo agitacijo z načinom, ki se ga je posluževal Coué. Tudi Angleži in Amerikanci, piše dr. Göbbels, skušajo z neprestanim ponavljanjem svoje teze vzbuditi v svetu gotovo razpoloženje, kakor Coué, ki je bil tudi prepričan, da bo s tem, če stalno ponavlja: »Vedno bolj se počutim,« zadržal smrt, pa je nazadnje le umrl. Vse do zdaj — ugotavlja nemški propagandni minister — si ameriška javnost ni prav nič na jasnem, kakšne so izgube, ki so jih Združene ameriške države pretrpele v pomorskem vojskovanju. Zelo malo ve ameriško ljudstvo tudi o naravnosti vrtoglavo vzbujajočih izgub na ameriških prevoznih ladjah. V vojni na Tihem morju je ameriško brodogradništvo po newyorških poročilih potopilo več japonskih ladij, kakor pa so jih Japonci sploh kdaj imeli. Zato da se ni treba čuditi, da se je v Združenih ameriških državah razširil lahkomišelnost optimizem, ki washingtonskemu poročevalskemu uradu brez nadaljnjega dovoljuje trditev, da na strani onih držav ni več napadalne sile, ne da bi kdo takšnim trditvam ugovarjal.

Na podlagi dosedanjih uspehov, ki so jih dosegle osne sile, minister dr. Göbbels nato dokazuje, da so gornje

trditve ameriškega časopisja popolnoma brez vsake podlage

Kako morejo vendar v Londonu govoriti, da pobuda ni na naši strani, ko naš nasprotnik povsod na vseh bojiščih, kjer koli le nastopi, stalno doživlja same poraze, čeprav se je polna ofenziva na vzhodnem bojišču komaj šele začela. Kaj pa sploh ima sovražnik, tako se sprašuje minister dr. Göbbels, pokazati nasproti našim uspehom?

Sicer je res, da je Molotov sklenil s Churchillom tako imenovano napadalno pogodbo, z Rooseveltom pa pogodbo o dobavi orožja, toda za zdaj je to še vse samo na papirju, ki je v vojnem času prav tako potrpežljiv kot v mirnem. Da sta Churchill in Roosevelt skušala ustvariti videz, kakor da hočeta še letos vzpostaviti tako imenovano »drugo fronto«, temu se dober poznavalec stvari lahko samo smeje.

Pravljica o »drugi fronti«

Britanski in ameriški vojaški krogi vedo prav tako dobro kot mi, da spada vzpostavitev »druge fronte« v kraljestvo pravljic, tako da so navidezne obljube, ki so jih dali Molotovu, mišljene samo kot odlašanje na odbitek Sovjetom. Če se že more govoriti o kakšnem pomankanju pobude, potem pobude kvečjemu lahko primanjkuje sovražniku.

Vse dozdaj so se naši nasprotniki vojskovali izključno le s fantastičnimi številkami. Tako visoke so te številke, da niso samo neverjetne, pač pa tudi naravnost smešno zabavne. Beremo na primer, da Združene ameriške države nameravajo na leto zgraditi enkrat 20.000, drugič pa kar 100.000 letal. Potem spet govorijo enkrat, da bodo v enem dnevu spustili v morje 15 novih ladij, drugič pa trdijo, da jih bodo toliko spustili v morje v enem mesecu.

Čudne japonske navade

Japonci delajo precej stvari čisto drugače kot pa je v navadi pri nas Evropejcih. Oglejmo si nekaj njihovih čudnih navad. Hiše grade tako, da najprej postavijo namesto zidov in sten ogrodje ter nato najprej naredijo streho in nazadnje šele zidovje; nosijo dežnike, pri katerih so ročaji obrnjeni navzdol; knjige začno brati na zadnji strani in ne spredaj, kakor pri nas in še tam spodaj, ne pa zgoraj v prvi vrsti, ter od desne na levo; na pisnih napišejo datum čisto nazadnje, spodaj, in sicer tako, da najprej navedejo leto, potem mesec in dan; podpisujejo se s polnim imenom in sicer napišejo najprej priimek in potem šele ime. Goštu, ki pride na obisk, Japonci da levo roko in ne desno. Če gresta moški in ženska skupaj v kak lokal, mora ženska vstopiti najprej in za njo šele moški. In slednjič še to: japonski mizar vleče vse orodje, s katerim dela, v smeri proti sebi.

Naravnost žaljivo predstavo imajo o nemškem ljudstvu

Dr. Göbbels potem zatrjuje, da je vse to smešno in zabavno pretiravanje preračunano na nemško ljudstvo. Na sovražni strani imajo takšno predstavo o nemškem ljudstvu, da je naravnost žaljiva. V angleških in ameriških časopisih se čisto javno prepirajo, kateri način propagande bi bil boljši, da bi nas spravili v senco. Mar na Angleškem in v Združenih ameriških državah res ni nikogar več, ki bi imel vsaj medlo sliko o sedanjem notranjem razpoloženju nemškega naroda? — se sprašuje dalje nemški propagandni minister.

»Mi smo danes narod, ki se bori za svoje življenje. Ze zato ne more nihče med nami niti pomisliti, da bi kolikolič popustili, kajti vsak se dobro zaveda, da bi to pomenilo pekel na zemlji. Nobena nevarnost in nobena grožnja nas

Slavni, čeprav pozabljeni sin Bethlenovega rodu

Grof Edmund Bethlen je bil tisti, ki je prvi opozoril na velik geopolitični pomen Birmanije

V poslopju madžarske Akademije znanosti v Budimpešti je posebna soba, posvečena spominu na slavne može s Sedmograškega. Tam so zbrali precej slik in kipov mož, ki so si za Madžarsko v preteklih časih pridobili velikih zaslug. Med temi slavnimi imeni so na primer veliki zgodovinar grof Josef Teleky, ki je živel v dobi od 1790—1855 leta, in bil iz rodu nedavno umrlega madžarskega ministrskega predsednika Paula Telekyja. Med drugim si je pridobil velike zasluge tudi s tem, da je bil med ustanovitelji madžarske Akademije znanosti. Pravkar je poteklo sto let, odkar je bil Josef Teleky imenovan za guvernerja Sedmograške. V sobi, kjer so shranjeni spomini na slavne može iz Sedmograškega, sta potem med najslavnejšimi še sliki kralja Matjaža (delo italijanskega slikarja) in grofa Edmunda Bethlena, ki mu neki Edgar Paloczi posveča v Pester Lloydu naslednje vrstice:

Če bi bil grof Bethlen pripadal kakšnemu drugemu narodu, bi ga bili spričo sedanje aktualnosti Birmanije gotovo postavili v središče svetovnega zanimanja, kajti na »geopolitični pomen« te dežele niso prvi opozorili Angleži, pač pa on, pozabljeni sin Bethlenovega rodu. Grof Edmund Bethlen se je rodil leta 1852 na Sedmograškem in se je po končanih študijah posvetil pomorstvu. Najprej je služil kot ladijski kapitan pri trgovski mornarici, pozneje pa je bil pristaniški kapitan v Fiume. Okrog leta 1872 so postali trgovski odnosi avstroogrške mornarice z Daljnim Vzhodom pomembnejši. Takrat so potrebovali moža širokega obzora, ki bi se temeljito razumel na pomorstvo in ki bi znal navezati tudi trgovske stike z Zadnjo Indijo. Tega moža so leta 1872 poiskali v osebi grofa Bethlena.

29. avgusta leta 1872 se je z avstro-ogrsko ladjo »Albert« odpeljal iz Trapanija in je po 48 dnevni vožnji srečno prispel v Rangun. Njegovo poslanstvo je vzbudilo veliko pozornost tudi pri Juliju Andrassyju, ki je visoko cenil izredne sposobnosti mladega madžarskega mornariškega častnika. Ta madžarski državnik mu je preskrbel spričo dobrih diplomatskih stikov, ki jih je imel, dragocena priporočila pisma na voditelje angleške službe v Birmaniji.

V Rangunu so madžarskega magnata takojšnje vodilne politične in gospodarske osebnosti sprejele z odprtimi rokami. Tam se je grof Bethlen zadržal nad en mesec in se do dobrega seznanil s tamkajšnjimi gospodarskimi razmerami. Iz Ranguna je prišel v Mulmein in tu sklenil, seznaniti se tudi z notranjostjo de-

ne more niti za trenutek narediti slabotne in omahljive. Samo z orožjem si moremo priboriti naš narodni obstoj, svobodo našega gospodarstva in prehrane ter veličino in poglobitev nemške omike. Zahvaljujemo se usodi, da nam je po tolikih zablodah v zgodovini nemškega naroda ponudila priliko za to.

Kdo edini more zmagati

Otročje je, če neumni in kratkovidni propagandisti v Londonu in Washingtonu mislijo, da nas bodo z navalnimi frazami in predznimi napadi na naš zdrav človeški razum zavedli proč od tega. Mi bi mogli še vse kaj drugega prenesti, kot prenašamo danes, če ne pridemo na drug način do zmage. V tej vojni, končuje nemški propagandni minister dr. Göbbels svoja izvajanja, v tej svetovni vojni bodo končno zmagali tisti narodi, ki so po kakovosti in vodstvu najboljši, zmagala bo moč ideje in trdna morala. Zmagoslavje za zmagoslavjem se bo tudi v bodoče uvrščalo v verigo uspehov, ki smo nanje lahko ponosni. Vselej imajo ti narodi moč in voljo, pa naj imajo puško ob nogi ali pa naj gredo v veliko ofenzivo. In zato imajo tudi zdaj pobudo v svojih rokah, kakor so jo imeli včeraj, ali kakor jo bodo imeli tudi jutri.

žele. Organiziral je tudi posebno znanstveno ekspedicijsko v Birmo.

Vročega poletnega dne je bil Mandalay, eksotična prestolnica birmanskega kralja, ki je bil tedaj še samo z Angleži in Italijani v trgovskih stikih, ves v prazničnem razpoloženju. Birmanskemu kralju Moung-luju je bil madžarski mornariški častnik, ki ga je bil sprejel v avdienco, tako zelo všeč, da je hotel takoj skleniti z Avstro-Ogrsko trgovsko pogodbo. Takšnih pooblastil pa tedaj grof Bethlen ni imel. Celo Anglija je šele po štirinajstih letih začela izkoriščati zaklade birmanskih surovin. Madžarski zastopnik se je tedaj mogel zadovoljiti le s tem, da je birmanskemu vladarju priporočal, naj pošlje v Avstro-Ogrsko kakšno trgovsko zastopstvo.

Poučna knjiga v treh jezikih

Bethlen se je 26. maja 1873 odpeljal z ladjo »Tegethoff« nazaj v domovino. O gospodarsko-političnih in znanstvenih ugotovitvah je potem izdal posebno knjigo v treh jezikih, in sicer v italijanščini, nemščini in madžarsščini. Knjiga ima v italijanščini naslov »Un viaggio a Rangoon«, »Potovanje v Rangun«. Izšla je v Trstu leta 1874, še isto leto tudi v nemščini, l. 1875 pa v Budimpešti v madžarskem jeziku.

Kakor je razvidno iz te njegove knjige, se je grof Bethlen

zanimal za vsa bistvena vprašanja

Zanimal se je, kako bi se dale skleniti ugodne trgovske kupčije s to daljno vzhodno deželo, kako bi bilo blago mogoče prepeljati v Evropo, zlasti svila, volna in les, teak, ki je izredno trpežen in ga uporabljajo pri gradnji ladij. Zelo bistro oko je imel dalje tudi za bombaž, za pridobivanje olja, kar je bilo tedaj še izključen monopol birmanskega vladarja, za drage kamne, ki jih je v Birmi dokaj, ter še za nešteto drugih stvari. Posebna njegova zasluga pa je bila v tem, da je bil vprav on tisti mož, ki je prvi opozoril na geopolitični pomen Birmanije. V Birmi ni gledal samo dežele, ki na vzhodni strani brani dostop do Indije, pač pa je kot prvi tudi spoznal, kako velikega pomena je ta dežela za vzdrževanje zveze s Kitajsko. Po njegovem mnenju bi se s Kitajsko dala vzpostaviti zveza najmanj po šestih poteh. V njegovi knjigi najdemo med drugim tudi prvi napisan načrt za sedanjo assamsko kakor tudi za birmansko cesto. Mimogrede povedano, Bethlen je bil tudi odličen poznavalec birmanskega ljudstva.

Kisikasta voda — ena najkoristnejših snovi

Ne uporablja se samo za beljenje las, pač pa tudi v tobačni industriji, pri uničevanju sadnih škodljivcev, v tovarnah za slad in drugod

Še takorekoč do včeraj je na splošno prevladovalo prepričanje, da voda, v kateri je prisotna kisikasta voda, služi predvsem, če ne celo izključno, za barvanje las. Z njo na primer ženskam belijo lase. Toda tehnika in go-

spodarstvo sta se danes že v veliki meri začela posluževati tega kemičnega proizvoda in iz njega naredila eno najkoristnejših snovi, kar jih poznamo. Omenjajo, da so v zadnjem času začeli uporabljati kisikasto vodo v tobačni indu-

Besedilo: Jože Tomažič

Pogorska pravljica

Risal Jože Beranek.

36.

Ko je prišel dan pogreba, so deklice v belih tenčicah, z rožmarinovimi vencami v lasih zasule nevestino krsto s cvetjem ter jo hotele odnesti. Ženin pa je ni pustil vzeti in se je postavil pred krsto v bran. Grajski duhovem ga je skušal tolažiti in pregovoriti, naj pusti pokopati njeno mrtvo telo. »Ljudje božji,« je govoril mizarjev sin, »saj ni mrtva, samo spi, le pogledajte njena lica!«

37.

Tedaj je pristopil h krsti zdravnik, potegnil zlato iglo, jo razgledal na velikem svečniku, prijel mrtvo grofično za roko ter ji žilo prebodel z iglo. Iz žile je pritekla samo sokrvica. »Mrtva je,« je odmevalo po tihi dvorani.

striji. S tem, da se pri izdelovanju cigar in cigaret poslužujejo še vode, odstranijo do 30 odstotkov nikotina iz tobaka. Zato so takšne cigare in cigarete dosti lažje in zdravju manj škodljive.

S kisikasto vodo pa se nam ne posreči samo narediti iz temnejših las svetlejših, pač pa z njo tudi raznim vrstam olja in maščobe lahko damo svetlejšo barvo. Dalje s takšno vodo lahko dobro konzerviramo ribe, pobijemo škodljive klice in mrčes z rastlin, zelo pa kisikasta voda pospešuje tudi kalenje ječmena po tovarnah za slad. Prav precej io danes že tudi uporabljajo pri izdelovanju umetnih nadomestkov za razne stvari.

SELMA LAGERLOEF:

NA RAZPOTJIH SRCA

ROMAN

Ne bi bilo lahko povedati, kakšen konec bi imelo to početje. Udarce z bičem prek obraza bi se že dal misliti. Lastnik rudnikov Aron Maenssohn je bil navajen dajati svoje hčere za žene grofom in baronom, ne pa revnim pastorskim pomočnikom.

Znova je postalo ubogemu človeku, ki je tičal v prsih Karla Arturja, tesno in hudo. Svetoval mu je, naj se obrne, ker je vsa stvar prenevarna.

Toda novi pogumni božji človek, ki je prav tako prebival v njem, je tedaj povzdignil svoj zmagoslavni glas. Ta se je radostil nad nevarnostmi tega potovanja. Veselil se je, da bo lahko dokazal svoje zaupanje in svojo pokorščino.

Na desni strani ceste se je dvigal gorski greben, čigar pobočja so bila poraščena z mladimi smrekami, drobnimi bukvami in divjimi češnjami. Skozí gosto hosto je prihajal sem nekdo, ki je pel. Karel Artur pevke ni mogel videti, toda glas mu je bil dobro znan. Bil je glas nemarne gostilničarjeve hčerke, ki se je pojavla za vsakim fantom, Karlu Arturju se je že čisto približala. Vsak hip ji lahko pade v glavo, da bo zavila na glavno cesto.

Zaskrbljen je stopil tiho naprej, da pevka ne bi slišala njegovih korakov. Tudi se je oziral okrog po možnosti, da bi zavil z glavne ceste stran.

Na nasprotni strani ceste je ležal travnik, kjer se je pasla čreda krav. Toda krave niso bile same, neko dekle je bilo ravno tedaj pri njih, da bi jih pomolžlo. Tudi ta oseba Karlu Arturju ni bila neznanca. Bila je hlevska dekla pri prostiškem najemniku, velika kot možki in mati treh nezakonjskih otrok. Karla Arturja se je polotih silen strah, toda v molitvi k Bogu je stopil naprej.

Po svoji strani pa vendarle obstoja lahen stik med njo in njim.

O tem sicer on sam nima niti pojma in o tem si tudi sama še ni upala spregovoriti. Toda ta stik vendarle obstoja.

Saj je bila njena mati tista Malrina Spaak, ki je bila prej oskrbnica na Hedebyju pri baronih Loewenskoeldih, prav za prav pri njegovih starših po materni strani. Ko je bila Malrina 35 let stara, se je poročila z revnim kmetom in se odslej ubadala z delom in tkanjem v lastnem domu, dočim se je prej v tujih. Toda zmerom je ostala v zvezi z Loewenskoeldi. Ti so jo večkrat obiskali in tudi sama je večkrat za daljši čas ostala na Hedebyju, da je pomagala pri jesenski peki in pri spomladanskem čiščenju. In vse to je dajalo poseben blek njenemu življenju. Svoji hčerki je pripovedovala natančno vse, kar je od mladih nog naprej doživela na Hedebyju. Pripovedovala ji je o pokojnem generalu in o mladem baronu Adrianu, ki je hotel svojemu dedu pomagati do večnega pokoja v grobnici.

Hčerka je prav dobro opazila, da je bila njena mati zaljubljena v mladega barona. To se je dalo iz načina pripovedovanja o njem prav lahko razbrati. Kako dober je bil in kako lep! In njegove oči so imele sanjav izraz in vsaka njegova kretnja je bila prepolna z nepopisnim ponosom! Kadar je mati na tak način govorila o mladem baronu Adrianu, je hčerka vselej mislila, da mati pretirava. Takšnega mladeniča, kakršnega ji je slikala mati, ni bilo na vsem božjem svetu!

Toda enkrat ga je pa le videla. Kmalu po svoji poroki z organistom in po svojem prihodu v Korskyrko ga je neko nedeljo videla, kako je stopil na prižnico. Kajpada ni bil to noben baron, pač pa le vikar Ekenstedt, toda bil je nečak barona Adriana, ki ga je bila ljubila Malrina Spaak. Bil je ravno tako lep, deško mehak in prav tako nežen in plemenit kakor oni. Spoznala je tiste velike zaspane oči, o katerih ji je bila mati pripovedovala, kakor tudi njegov prijazni smehljaj.

Ko ga je zagledala, ji je bilo, kakor da bi se rodil iz njenih želja. Zmerom in neprestano si je želela, da bi videla enkrat moža, s katerim bi se skladal materin popis, in zdaj ga je imela pred očmi. Dobro je vedela, da so želje brez učinka, pa vendar je smatrala za čudovito srečo, da je končno le prišel pred njene oči.

On sam je ni opazil, proti koncu poletja pa se je zaljubil v domišljavo Karolino Loewenskoeld. Jeseni se je vrnil v Upsalo, da bi nadaljeval svoje študije. Oh, zdaj ji je za zmerom izginil iz njene življenja! Drugega si ni mogla misliti. Pa naj si želi kolikor in kar hoče, on se pač nikoli več ne bo vrnil.

In čez pet let ga je spet videla, kako je stopil na prižnico. In vselej ji je bilo tako pri sreč, kakor da ga je ona s svojimi željami prisilila sem. On sam pa ji ni dal nikdar prav nobenega povoda za takšne misli. Spet jo je puščal vnevar in še vedno je bil zaročen s Karolino Loewenskoeld.

Nikdar ni česa hudega privoščila Karlini, zato bi lahko mirno položila svojo roko na sveto pismo v znak prisege, toda sem pa tja je le upala, da se bo Karlina zaljubila v koga drugega, ali pa jo kateri izmed njenih bogatih sorodnikov povabi na daljše potovanje v tujino, nakar bi se tako na primeren način ločila od mladega Ekenstedta.

Ker je bila od časa do časa povabljena v prošitjo, je bila slučajno tudi tisti dan tam, ko se je Schagerstroem peljal mimo in je Karolina rekla, da bi ga takoj vzela, č bi jo zasnubil. Poslej je bila njena vroča želja, da bi Schagerstroem zasnubil Karolino. In ta želja vendar ni bila greh! Na vsak način pa ta želja ni pomenila v bistvu prav nič.

Če bi želje imele moč, potem bi bilo na tem svetu precej drugače. Le spomniti se je treba, kaj vse se je na svetu že želelo. Česa vsega dobrega si ljudje že niso želeli! Koliko jih je gorelo v želji, da bi se izognili boleznim in grehom. Koliko jih je hrepelo po tem, da bi se izognili smrti! Vedela je, da si človek lahko neomejeno vsega želi. Želje nimajo nobene moči.

Toda neke lepe nedelje je resnično videla, kako je Schagerstroem prišel v cerkev in zapazila je, da si je izbral prostor ravno tako, da je lahko gledal Karolino, ki je sedela v prostinski klopi. Tedaj je tudi želela, da bi našla Karolina v Schagerstroemu dopadenje in da bi jo ocenil za lepo in prikupno. To je želela iz vsega srca. Gotovo ni bil greh napram Karlini, če ji je privoščila zares bogatega moža!